

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 127. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359530432/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

paa Jorden og hvis Død har forstemt ham saa meget dybere, som han bebrejder sig i de sidste Aar at have voldt Faderen Sorg, rejser til Italien for at søge Adspredelse. Han ankommer til Rom, netop som Digterinden Corinna føres i Triumf til Capitolium, og skønt offentlig Optræden og offentlige Triumfer ikke stemmer overens med hans Ideal af Kvindelighed, bliver han snart heftigt indtagen og efterhaanden lidenskabeligt forelsket i den ligesaa utvungent naturlige som aandfulde Corinna. Men medens Samlivet med hende aabner hans Øjne for alle hendes skønne og sjældne Egenskaber, bevarer han ligefuldt sin Frygt for at hun ikke egner sig til at blive en fornem Englænders Hustru. Han finder ikke i Corinna den svage, frygtsomme Kvinde, der ingen Mening har om Noget undtagen sine Pligter og sine Følelser, som han i England, hvor de huslige Dyder udgør Kvindernes Hæder og Lykke, gerne vilde finde i sin Brud. Han gør sig især sygelige Skrupler med Hensyn til det Spørgsmaal, om hans afdøde Fader vilde have ønsket sig en Svigerdatter som Corinna, et Spørgsmaal, som han stedse mere indser at han maa besvare med Nej.

Corinna, hvis Kærlighed er langt dybere og fuldere end hans, som ængstes ved hans Vaklen og som frygter for at han pludselig skal rejse bort fra Italien, stræber at holde ham tilbage ved at vække hans Interesse for Landets Minder, dets Kunst, Poesi og Musik. Oswald er især urolig over det Gaadefulde i Corinnas Liv; Ingen kender hendes rette Navn eller hendes Afstamning; hun taler mange Sprog; hun har ingen Slægtninge; han frygter, at en eller anden Forseelse har stødt hende ud i Verden alene. Corinna er i Virkeligheden en Englænders og en Romerindes Datter, og da hendes Fader har giftet sig for anden Gang i England, har hun tilbragt sin Opvækst under sin Stedmoders Øjne i en lille spidsborgerlig engelsk Provinsby. Men marret af al den Smaalighed og Tvang, under hvilken hendes Aand blev kuet, har hun efter sin Faders Død forladt England og har i Italien levet et uafhængigt om end aldeles ulasteligt Liv som Digterinde. Hun véd, at hendes og Oswalds Familie har kendt hinanden, at Oswalds Fader har vræget hende som Svigerdatter og at en Forbindelse ønskes tilvejebragt mellem Oswald og hendes egen yngre Søster Lucile. Ved denne just ikke utvungne eller sandsynlige Forvikling vindes et Paaskud til Beskrivelse af Italien. Saa ofte Oswald trænger ind paa hende

med Bøn om at lære hendes Historie at kende, søger hun at skyde Tidspunktet for en Forklaring ud, og hertil finder hun intet bedre Middel end det at henlede Oswalds Tanker paa andre Æmner ved at gøre sig til hans Vejviser gennem Ruiner, Gallerier og Kirker og ved at føre ham med sig paa en Rejse gennem Italiens herligste Egne. Som en anden Snehersad stræber hun at forlænge sit Liv og afvende den truende Fare ved daglig paany at vise ham Herligheder, i Sammenligning med hvilke Tusind og én Nats blegner, og ved at ledsage dem med en fin og dyb Fortolkning.

Saaledes frembyder Beskrivelsen af Rom, Skildringen af Neapels Natur, Billedet af Venedigs tragiske Skønhed sig som af af sig selv. I Rom bliver Corinnas store Lidenskab til, og Rom bliver denne Kærlighedshistories første Ramme; Roms mægtige Alvor og vide Synskres svarer til disse dybe Følelser og betydelige Tanker. I Neapel stiger Corinnas Elskov til sit højeste Iyriske Udbrud; Vulkanen og Golfens smilende Pragt danner her Baggrunden for hendes Skikkelse, og Sangen paa Havet ledsager hendes vemodigt-lidenskabelige Improvisation om Kvindekærlighed og Kvindeskæbner. I Venedig endelig, hvor Indtrykket af det Skønnes Forfald og Tilintetgørelse griber En fra alle Sider, forlader Oswald for bestandig Corinna.

Efterretningen om at hans Regiment vil blive udkommanderet til Indien kalder ham pludseligt tilbage til England. Han betragter sig som trolovet med Corinna og iler til dennes Stedmoder for at opnaa Flygtningens Genindsættelse i hendes Familierettigheder. Men hos Lady Edgermond træffer han Corinnas Halvsøster Lucile, og lidt efter lidt fortrænger dennes beskedent-kvindelige Skønhed Erindringen om den ældre Søster, hvis glimrende Begavelse ikke synes ham saa tillokkende paa Afstand og hvis selvstændige, dristige Optræden i Livets fulde Sollys ingen ægteskabelig Lykke lover ham i et Land, hvor Hjemmets Halvlys, med hvilket Lucile's dæmpede Væsen stemmer, er det eneste, i hvilket Kvinden med Fordel kan vise sig. Ægteskabet med Corinna vilde udæske hele Samfundet imod ham; det er ham som en Trods mod hans Faders Skygge. Ægteskabet med Lucile derimod vil kunne finde Sted under Samfundets enstemmige Bifald. I Corinna ægter han det Fremmede, det Fjerne, det som i Længden ikke lader sig forene med hans Hjemstavn; i Lucile ægter han saa at sige England selv. Corinna, som i dødelig